

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobce: O. O. A.**, nar. „X“, státní příslušnost Nigérie, t.č. v Zařízení pro zajištění cizinců Drahonice, Drahonice u Lubence 41, 441 01 Podbořany, zastoupeného Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL.M. eur., advokátem se sídlem Nile House, Karolinská 654/2, 186 00 Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, Odbor azylové a migrační politiky, sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, **o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27.7.2016, č.j. OAM-92/LE-LE05-LE05-PS-2016,**

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 27.7.2016, č.j. OAM-92/LE-LE05-LE05-PS-2016, kterým bylo rozhodnuto, že žalobce je podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců a podle § 46a odst. 5 zákona o azylu je doba trvání zajištění stanovena do 12.11.2016, neboť jeho žádost o mezinárodní ochranu byla podána pouze s cílem vyhnout se nebo pozdržet hrozící vyhoštění, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

V žalobě uvedl, že napadené rozhodnutí nesplňuje nároky kladené na odůvodnění v ust. § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) a není založeno na skutkovém stavu zjištěném v souladu s ust. § 3 správního řádu, v důsledku čehož došlo nesprávným skutkovým a právním posouzením k porušení ust. § 46a zákona o azylu. Žalobce také namítl porušení ust. § 47 zákona o azylu. Podle žalobce není v napadeném rozhodnutí dostatečně odůvodněn závěr žalovaného o účelovosti žádosti. Z napadeného rozhodnutí nevyplynou žádné skutkové okolnosti vedoucí k závěru, že existuje důvodné podezření, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Skutečnost, že mohl žádost podat dříve, podle něj nestačí k naplnění závěru o účelovosti žádosti, který tak musí být doplněn dalším kvalifikovaným hodnocením žádosti na základě skutečností uvedených žalobcem v jeho žádosti a při pohovoru (země původu, situace v ní, úspěšnost žadatelů z této země). Žalobce pak neshledává rozdíl mezi účelovou a zjevně nedůvodnou žádostí, proto podle něj není pohnutka podání žádosti kritériem pro přiznání mezinárodní ochrany, a jestliže dle rozhodnutí žalovaného žalovaný nepovažuje žádost žalobce za zjevně nedůvodnou, nemůže se současně jednat o žádost účelovou, a nebyly tudíž splněny podmínky zákona (§ 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu). Žalobce přitom namítl, že žalovaný k těmto skutečnostem ani nezjišťoval skutkový stav a pouze převzal závěry Policie ČR učiněné v souvislosti se zajištěním žalobce za účelem správního vyhoštění dle zákona o pobytu cizinců. Vzhledem k absenci dokazování žalovaný dle žalobce nezohlednil okolnosti, za kterých žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu a které nebyly zjišťovány při jeho zajištění za účelem vyhoštění.

Žalobce dále napadl stanovení doby trvání zajištění do 12.11.2016, na celkovou dobu 108 dní, což je pouze o 12 dní méně, než je maximální povolená doba zajištění dle ust. § 46a odst. 5 zákona o azylu. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5.3.2014, č.j. 3 Azs 24/2013-42. Žalovaný se dle žalobce v napadeném rozhodnutí zabývá maximální délkou doby, na kterou bude žalobce po dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany zajištěn. Žalobce je však toho názoru, že účelem výpočtu lhůty není stanovení lhůty maximální možné, nýbrž stanovení lhůty přiměřené a nezbytné s ohledem na dosažení stanoveného cíle, aby mohlo být zajištění cizince považováno za slučitelné s čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalobce namítl, že skutečnost, že řízení o mezinárodní ochraně bude v první instanci trvat přibližně 110 dnů, není relevantním argumentem pro zajištění žalobce právě na oněch 108 dnů. Tato lhůta není podle žalobce přiměřená a budí dojem účelovosti. Žalobce také dodal, že žalovanému nic nebránilo stanovit délku zajištění podstatně kratší a v případě potřeby ji prodloužit. Žalovaný však zvolil cestu zcela opačnou a odůvodnil stanovení délky zajištění žalobce takovým způsobem, aby mohl být žalobce ponechán v zařízení pro zajištění cizinců co nejdelší dobu. Žalovaný tak podle žalobce výrazně překročil meze správního uvážení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel důvodnost námitek uvedených žalobcem a zrekapituloval svá skutková zjištění, na jejichž základě vydal napadené rozhodnutí. Z napadeného rozhodnutí je dle žalovaného jasně seznatelné, že postupoval v souladu s ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Ke svému závěru dospěl na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, přičemž vycházel i z informací z předchozí činnosti policie a neprováděl dokazování za účelem zjištění dalších okolností, neboť shromažďování dalších podkladů považoval za nadbytečné. Napadené rozhodnutí dle žalovaného vychází z konkrétních okolností žalobcova života a dosavadního jednání a neodporuje platné

judikatuře (ani rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5.3.2014, č.j. 3 Azs 24/2013-42). U žalobce se dle žalovaného lze oprávněně domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv žalobce mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, a to vzhledem k délce pobytu žalobce na území České republiky (celkového či nelegálního), nerespektování rozhodnutí o správním vyhoštění, nynější nelegální pracovní činnosti, odlišnosti skutečností uváděných před policejním orgánem a o týden později v žádosti o udělení mezinárodní ochrany a zjevné možnosti podat tuto žádost dříve. V dalším odkázal žalovaný na své úvahy v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Námitku žalobce týkající se aplikace ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu ohledně posouzení žádosti jako zjevně nedůvodné pak žalovaný hodnotí jako nepřijatelnou, neboť pro aplikaci tohoto ustanovení musí být splněny dva předpoklady a v případě žalobce nebyl splněn první zákonný předpoklad, což žalobce přehlíží. Ve vztahu k námitce týkající se stanovené doby zajištění pak žalovaný dodal, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí srozumitelně popsal svou logickou úvahu, na jejímž základě dospěl ke stanovení konkrétní doby zajištění, přičemž přípustnost takového postupu dokládá i judikatura Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9.12.2015, č.j. 7 Azs 251/2015-66).

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), a podle § 46a odst. 8 zákona o azylu bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s.ř.s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v zákonem stanovené lhůtě. Povinností žalobce je tedy tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů pak musí soud přihlédnout pouze k takovým vadám napadeného rozhodnutí, ke kterým je povinen přihlédnout bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle ust. § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky ovšem v projednávané věci zjištěny nebyly.

Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti: Dne 17. 7. 2016 se žalobce při pobytové kontrole policejní hlídky prokázal cestovním dokladem Nigérie platným do 24. 2. 2015 a lustrací bylo zjištěno, že neměl žádné povolení k pobytu na území České republiky a v době od 1. 11. 2014 do 2. 12. 2015 se nacházel v evidenci nežádoucích osob, neboť byl rozhodnutím Policie ČR ze dne 10.7.2014, č.j. KRPA-268211/ČJ-2014-000022, jež nabylo právní moci dne 1.11.2014, vyhoštěn se zákazem vstupu na území členských států EU v délce jednoho roku. Rozhodnutím Policie ČR ze dne 19.7.2016, č.j. KRPA-270740-14/ČJ-2016-000022, byl pak žalobce zajištěn za účelem jeho správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť existuje nebezpečí, že zmaří výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, když vědomě a úmyslně nerespektoval povinnosti uložené zákonem o pobytu cizinců, a bylo s ním zahájeno řízení o správním vyhoštění.

Do protokolu o vyjádření účastníka správního řízení dne 19.7.2016 žalobce uvedl, že do ČR poprvé přicestoval v roce 2004 na platný cestovní pas a platné vízum za účelem studia na vysoké škole. V roce 2014 pak dostal správní vyhoštění na jeden rok, neobdržel však

od svého zástupce rozhodnutí o odvolání. Poté byl v Německu a do ČR se vrátil asi 28.12.2015, přičemž věděl, že zde pobývá neoprávněně a že jeho cestovní doklad pozbyl platnosti. Dále vypověděl, že bydlí v Praze v podnájmu a že se jeho přítelkyně Lenka, jejíž příjmení ani datum narození si nepamatuje a s níž má vážný vztah, připravuje na jejich společné bydlení. Pracuje brigádně jako DJ a se svou rodinou není v kontaktu. Rovněž uvedl, že mu v Nigérii nehrozí trestní stíhání.

Následně podal žalobce dne 25.7.2016 žádost o udělení mezinárodní ochrany z důvodové své sexuální orientace, neboť má také sexuální vztahy s muži, což je v jeho zemi trestné, načež žalovaný napadeným rozhodnutím rozhodl o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

Soud se nejprve zabýval otázkou, zda je žalobou napadené rozhodnutí přezkoumatelné, neboť k meritornímu přezkumu může soud přistoupit pouze v případě rozhodnutí, které je mimo jiné srozumitelné a opřené o dostatek důvodů. Základním předpokladem poskytnutí efektivní soudní ochrany právům účastníků řízení je právě existence řádného odůvodnění všech částí výroku správního rozhodnutí. Pouze za těchto podmínek mohou účastníci řízení formulovat své výhrady (tzv. žalobní body) proti správnímu rozhodnutí. Neobsahuje-li odůvodnění rozhodnutí uvedené náležitosti, je tím účastníkům řízení znemožněno, aby formulovali konkrétní meritorní žalobní námitky. V takovém případě jim je soudní ochrana poskytnuta nikoliv pro nezákonnost rozhodnutí, pokud jde o věcné řešení předmětu správního řízení, ale pro jeho nepřezkoumatelnost.

Žalovaný opřel svůj závěr o naplnění podmínek stanovených v ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu o skutečnosti, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany teprve po 12 letech pobytu (z toho několik let nelegálního) na území České republiky, až po svém zadržení a zajištění za účelem realizace uloženého správního vyhoštění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců, ačkoli o ni mohl požádat v průběhu svého předchozího pobytu na území ČR, kde se mohl volně pohybovat. Kromě toho účelovost žádosti žalobce, podané s cílem legalizovat si pobyt a vyhnout se uloženému vyhoštění, plyne také z jeho protichůdných tvrzení během správního řízení o vyhoštění, kde prohlásil, že mu v Nigérii nehrozí trestní stíhání a má v ČR vážný vztah s přítelkyní, a v žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterou zdůvodnil svými sexuálními vztahy s muži, což má být v Nigérii trestné. Soud konstatuje, že důvody, pro něž žalovaný přistoupil k omezení osobní svobody žalobce na základě naplnění podmínek pro zajištění dle ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, byly v napadeném rozhodnutí řádně vyjádřeny, a toto rozhodnutí lze tudíž v tomto ohledu označit za plně přezkoumatelné. Nadto se soud se shora uvedenými důvody plně ztotožňuje.

K námitce, že žalovaný nezjišťoval skutkový stav a neprováděl dokazování, soud konstatuje, že rozhodnutí o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany je dle ust.

§ 46a odst. 6 zákona o azylu prvním úkonem v řízení a dle ust. § 46a odst. 4 zákona o azylu jej musí žalovaný učinit v poměrně krátké lhůtě 5 dnů (včetně doručení žadateli), proto žalovaný při jeho vydání vychází především z dostupných informací poskytnutých příslušnými složkami Policie ČR. V tomto postupu neshledal pochybení ani Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 5.3.2014, č.j. 3 Azs 24/2013-42, www.nssoud.cz, za předpokladu, že převzatá skutková zjištění umožňují dostačujícím způsobem posoudit, zda jsou splněny podmínky pro aplikaci daného důvodu zajištění. Kromě toho žalovaný pro účely rozhodnutí o zajištění zohlednil i okolnosti, za kterých žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu a které žalobce uvedl ve své žádosti (konkrétně že o udělení mezinárodní ochrany žádá kvůli své sexuální orientaci, neboť měl sexuální vztahy s muži, což má být v Nigerii trestné). Podrobněji jsou tyto skutečnosti zjišťovány v rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, avšak za účelem meritorního rozhodnutí o této žádosti. Žalovaný dle soudu dospěl na základě informací poskytnutých příslušnými složkami Policie ČR k vlastním skutkovým závěrům a dostatečně zjistil skutkový stav v rozsahu nezbytném pro vydání napadeného rozhodnutí, přičemž z jeho skutkových zjištění vyplývá důvodné podezření, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohl o udělení mezinárodní ochrany požádat dříve, a že podmínky stanovené ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byly v jeho případě naplněny.

Na rozdíl od žalobce soud stejně jako žalovaný rozlišuje mezi pojmem zjevně nedůvodné žádosti o udělení mezinárodní ochrany, o niž ministerstvo rozhoduje podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu jejím zamítnutím, což je podle § 2 odst. 1 písm. e) zákona o azylu považováno za rozhodnutí ve věci (mezinárodní ochrany), a „účelové žádosti“ coby důvodu rozhodnutí o zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Pro účely rozhodnutí o zajištění žadatele totiž postačuje (kromě skutečnosti, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána v zařízení pro zajištění cizinců), že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv žadatel mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Avšak pro účely rozhodnutí o samotné žádosti o udělení mezinárodní ochrany, které musí být dle § 27 odst. 5 zákona o azylu vydáno ve lhůtě 30 dnů (tedy v mnohem delší lhůtě než rozhodnutí o zajištění), musí být kromě skutečnosti, že žadatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, rovněž prokázáno, že žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Může tudíž nastat situace, že i když jsou dány oprávněné důvody se domnívat, že se jedná o žádost účelovou, nemusí se současně jednat o žádost zjevně bezdůvodnou. Jako v případě žalobce, který jako důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl svou sexuální orientaci, jejíž projevy mají být v Nigerii trestné, a proto se žalovaný jeho žádostí musí meritorně zabývat.

Námitkou týkající se porušení § 47 zákona o azylu, který se vztahuje k posouzení možnosti uplatnění zvláštních opatření, se soud nezabýval, neboť žalobce pouze odkázal na ustanovení zákona, které měl žalovaný porušit, a navíc ani nevyličil skutkové okolnosti, na základě kterých považuje rozhodnutí žalovaného za nezákonné, a nejedná se tudíž o řádně formulovaný žalobní bod (jak plyne rovněž z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20.12.2005, č.j. 2 Azs 92/2005-58, www.nssoud.cz).

S ohledem na shora uvedené, lze zajištění považovat za nezbytné, správné a neodporující právním předpisům ani Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod.

Co se týče trvání doby zajištění, žalovaný odůvodnil celkovou maximální lhůtu pro zajištění žalobce v délce 110 dnů s přihlédnutím k předpokládané délce řízení o mezinárodní ochraně, které by mělo být skončeno ve lhůtě 90 dní, k povinnosti prodloužit dobu zajištění o dalších 15 dnů na podání případné správní žaloby, která má téměř ve všech případech odkladný účinek, a k pětidenní průměrné lhůtě na doručování dokumentů v rámci soudního řízení. Při dodatečném zjištění skutečností majících vliv na průběh řízení ve věci mezinárodní ochrany, včetně typu konečného rozhodnutí, by pak žalovaný přistoupil k rozhodnutí o prodloužení stanovené doby zajištění, a to maximálně na zákonem stanovenou lhůtu 120 dnů.

K otázce odůvodnění stanovené doby setrvání v zařízení pro zajištění cizinců se již opakovaně vyslovil Nejvyšší správní soud (např. v rozsudku ze dne 21.5.2014, č.j. 6 Azs 33/2014-45, www.nssoud.cz). Soud konstatuje, že uvedené odůvodnění stanovení doby setrvání v zařízení pro zajištění cizinců považuje vzhledem k účelu zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, jímž je především zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany, za dostatečné, neboť žalovaný počítá se standardní zákonnou lhůtou k provedení řízení, stejně jako s dalšími navazujícími úkony. Z rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný při stanovení doby setrvání v zařízení pro zajištění cizinců provedl konkrétní a dostatečnou úvahu o pravděpodobné délce trvání řízení a že nepřekročil ani nezneužil meze správního uvážení.

Soud uzavírá, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti podle obsahu správního spisu nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 2. září 2016

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová